

Svabesholm

Rester av gamla slåtterängar

Naturreseptatet i Svabesholm är en rest av ett uråldrigt sten-ålderslandskap. Det finns mycket fornlämningar från den äldre delen av stenåldern och bronsåldern i omgivningarna.

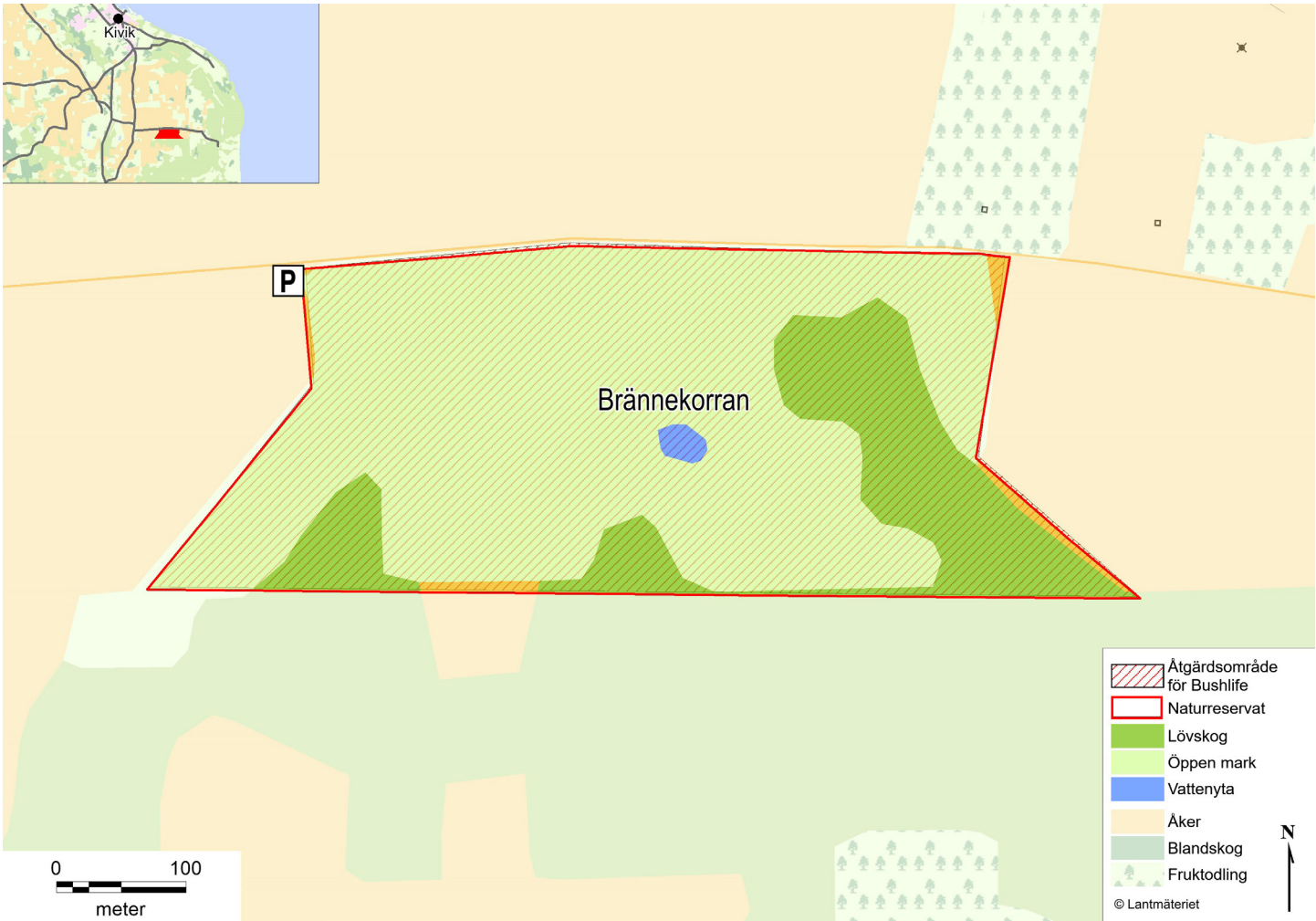
Marken användes under mycket lång tid som slåttermark, där man odlade vinterfoder till djuren. Spåren efter odlingarna syns idag genom gamla stengärdesgårdar och rösen som finns kvar. I reservatets sydöstra del har det också funnits små åkrar.

Reservatet ligger på gammal inägomark som tillhörde Svinaberga by på 1700-talet. Byn hade tre vångar: Norra, Mellersta och Södra vången, varav en vång alltid låg i träda. På 1800-talet tillhörde området Svabesholms kungsgård. I början av 1900-talet upphörde ängsbruket, då marken började användas som betesmark.

Naturreseptatet

Naturreseptatet, som bildades 2002, är varierat och det finns många olika livsmiljöer med både öppna ytor och mer träd- och buskrika områden. De öppna delarna är till större delen naturbetesmark med omväxlande torra och blöta marker och

***Lövgrödan** är liten, som vuxen cirka 4 cm i kroppslängd, och helt grön på ryggen. När lövgrödorna leker i Brännekorran under april-juni kan du höra deras kväkande ljuda över markerna. Buskarna är deras hem under resten av året. De har tydliga häftskivor på tår- och fingerspetsar vilket gör dem till goda klättrare.*

det finns flera mindre vattensamlingar. De flesta torkar ut under sommaren, men i Brännekorran finns det vatten året runt.

Växter och djur

På våren skiftar naturbetesmarkerna i många färger och det mångåriga ängsbruket syns i artrikedomen. Floran är artrik och här finns bland annat orkidéer, som jungfru marie nycklar och göknycklar, samt smörbollar, svinrot, slåttergubbe, ängsskära och darrgräs.

I den centrala delen av området ligger Brännekorran. Den är viktig för groddjurens lek då den är en av de få vattensamlingar i trakten som är vattenhållande året runt.

Smörboll

I dammen leker långbensgroda, lövgroda och klockgroda och här finns även större och mindre vattensalamander. Klockgrodorna härstammar från yngel som togs hit under 1980-talet och de är helt isolerade från länets övriga populationer.

Vissa av groddjursarterna är beroende av träd och täta buskage. I buskarna trivs också den lilla hasselmusen och här finns ett relativt stort och livskraftigt bestånd. Andra däggdjur som ofta rör sig i området är rådjur, älg, hare, kanin och räv.

Större vattensalamander

I de blötaste områdena leker större vattensalamander. Med undantag av lekperioden lever de på land. Djuren håller till under murkna trädstammar och stubbar, mossbekladda stenar och i smånagargångar.

Klockgroda

Under maj och juni kan man få höra ett vackert ljud som påminner om kyrkklockor från Brännekorran. Ljudet uppstår när flera klockgrodehanar spelar samtidigt under leken.

Friluftsliv

Du är välkommen att ta en promenad i Svabesholms naturreservat. Det finns övergång från parkeringen in till betesmarkerna men inget markerat stigsystem.

Bushlife

Projektet BushLife arbetar för att förbättra och återskapa livsmiljöer för de många arter som har sin hemvist i våra skånska träd- och buskrika betesmarker.

Hagmarker och slåtterängar med stora träd och spridda buskar är värdefulla. Förutom att vi människor tilltalas av denna miljö så är många arter av skalbaggar, svampar, lavar, mossor, fåglar och fladdermöss beroende av den för sin överlevnad.

För bara 100 år sedan var ekhagmarkerna en vanlig syn i Skåne men från 1900-talets början har jordbruket förändrats kraftigt och många hagmarker och slåtterängar har odlats upp eller växt igen. Det är här projektet BushLife ska göra en insats.

Insatser ska göras i 18 skånska Natura 2000-områden. Målet är att öka livslängden på gamla träd, samt skapa ett varierat mark- och buskskikt. Drygt 620 ha skånska träd- och buskrika gräsmarker ska restaureras tills projektet avslutas 2020.

I flera av dessa marker finns ett stort behov av att röja i buskskiktet som har blivit helt slutet. I andra områden behöver fler buskar och träd planteras. Det kommer att skapas omväxlande gräsmarker och därmed förutsättningar för en större biologisk mångfald.

De som brukade marken för länge sedan visste att vissa träd och buskar var bra för slåttermarkerna, så de sparades och vårdades. Främst behöll man dem som gav lövfoder till djuren, ätliga frukter eller kunde användas till virke och slöjd.

***Hasselmusen** tillhör familjen sovmöss och under hela vintern ligger den i dvala under trädets rötter. På våren/sommaren bygger den ett ovalt eller klotformat bo av gräs och löv. Det placeras ofta i taggiga buskar eller ihåligheter i träd. Där föder den upp sina ungar. På våren äter den blommor och sprider pollen som fastnat på morrhår och päls, medan den på sommaren övergår till att äta bär, frukter och nötter och sprider då frö från buskar och träd.*

En hasselmusholk kan fungera som ersättning för en naturlig boplats. Den liknar en fågelholk men hålet sitter på baksidan mot trädets stam för att fåglar inte ska flytta in.

I reservatet Svabesholm ska man inom projektet Bushlife genomföra följande åtgärder:

- * 100 hasselmusholkar ska placeras ut i reservatet.
- * populationen av hasselmus övervakas.

I reservatet finns en relativt stor och livskraftig stam av hasselmus. Populationen i området har dock minskat. Målet med projektet är att göra det bättre för dem.

Hasselmusen trivs i betesmarker med mycket bärbuskar och fruktträd.

Naturreservatet Svabesholm ligger i sydöstra Skåne, ca 3,5 km sydöst om Kivik.

Kör förbi Svabesholms Kungsgård, på väg 1606 mot Annorlunda, så ligger reservatet på höger sida efter ca en halvkilometer.

Tänk på detta när du besöker naturreservatet!

- * Mark, stenar och fasta naturföremål får inte skadas
- * Du får inte avsiktligt störa det vilda djurlivet
- * Du får inte gräva upp eller skada växter och träd
- * Tält, husvagn, campingbil eller motsvarande får inte ställas upp inom reservatet och motordrivet fordon får inte köras annat än på parkeringsplatsen
- * Du får inte sätta upp skyltar, affischer, skrivelser eller dylikt
- * Använd inte radio, bandspelare, musikinstrument eller motsvarande på ett störande sätt
- * Hunden ska hållas kopplad året runt
- * Ridning eller körning med häst är inte tillåtet inom reservatet
- * Du får inte göra upp eld
- * Anordning av tävling eller bedrivande av verksamhet som kan inverka störande på naturmiljön är inte tillåtet

Information

Länsstyrelsen i Skåne
Miljöavdelningen
205 15 MALMÖ
010-224 10 00

www.lansstyrelsen.se/skane

www.bushlife.se

Produktion: Ekologgruppen i Landskrona AB
På uppdrag av Länsstyrelsen i Skåne
Foto: Ekologgruppen. Illustrationer: Birgitta Bengtsson, Ekologgruppen (klockgroda, smörboll och större vattensalamander) Katarina Månsson, BrizaNatur (övriga)
Tryckår: 2018

NATURRESERVAT I SKÅNE

